

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/53/2013
Identifikačné číslo spisu:	5612213390
Dátum vydania rozhodnutia:	30.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:5612213390.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: MONAQ Leasing, a. s., so sídlom: Panská 13, Bratislava, IČO: 35 864 001, zast.: Čarnogurský ULC, s. r. o., advokátska kancelária so sídlom: Tvarožkova 5, Bratislava, IČO: 35 975 016, proti odporcovi: Poštová banka, a. s., so sídlom: Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, zast. advokátom JUDr. Michalom Luknárom, so sídlom: Zvolenská 8, Nitra (adresa na doručovanie: Grösslingova 45, Bratislava), o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 33Cb/49/2012, na dovolanie navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cob/85/2013-907 zo dňa 17. júna 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa o d m i e t a .

Vstup spoločnosti Office - assistance, s. r. o., so sídlom: Hattalova 12/C, Bratislava, IČO: 45 000 034 ako odporcu v 2. rade a spoločnosti INVEST-KAPITAL, a. s., so sídlom: Hattalova 12/C, Bratislava, IČO: 35 871 334 ako odporcu v 3. rade, popri odporcovi v 1. rade do dovolacieho konania vedeného na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 4 Obdo 53/2013, n e p r i p ú ť a .

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcovi na účet jeho právneho zástupcu náhradu trov dovolacieho konania v sume 80,78 eur.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice I ako súd prvého stupňa uznesením č. k. 33Cb/49/2012-75 zo dňa 16. 04. 2013 uložil odporcovi povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva, zriadeného v prospech odporcu na nasledovných nehnuteľnostiach vo vlastníctve navrhovateľa v podiele 1/1, a to na:

pozemok registra „C“ s parc. č. 348 o výmere 87 m2, druh pozemku: Zastavané plochy a nádvoria, stavbu - druh stavby 20, popis stavby Dom, so súpisným číslom 1036, postavenej na pozemku registra „C“ s parc. č. 348 o výmere 87 m2, druh pozemku: Zastavané plochy a nádvoria, evidované na LV č. XXXXX, vedenom Katastrálnym úradom v K., Správou katastra K., okres K., obec K., pre katastrálne územie B., na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti pod č. 023/06/550088/A/035 zo dňa 16. 08. 2007, podľa ktorej bol vklad záložného práva do katastra

nehnuteľností povolený pod V-8994/2007 zo dňa 26. 09. 2007, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Súd súčasne uložil odporcovi povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložných práv, pôvodne zabezpečujúcich Zmluvu o úvere č. 023/05/550088 zo dňa 28. 11. 2005 a Zmluvu o úvere č. 021/06/550088 zo dňa 31. 10. 2006, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Súd zakázal odporcovi konať v mene navrhovateľa, ako aj vykonávať akékoľvek úkony smerujúce k zmene vlastníctva vyššie uvedených nehnuteľností, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Súd ďalej uložil odporcovi povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva zaregistrovaného v Notárskom registri centrálnych záložných práv (správne malo znieť „v Notárskom centrálnom registri záložných práv“ v zmysle § 73d a nasl. zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov) pod č. 17289/2005 dňa 29. 11. 2005, ako aj pod č. 21546/2006 dňa 31. 10. 2006, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Súd tiež zakázal odporcovi prijímať akékoľvek plnenia (inkasá) od dlžníkov navrhovateľa, uhrádzaných na základe jednotlivých zmlúv o nájme s následnou možnosťou kúpy prenajatej veci, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Zároveň uložil odporcovi povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k uplatneniu nárokov ako oprávneného z Notárskej zápisnice napísanej notárkou JUDr. Agátou Wiegerovou, so sídlom notárskeho úradu: Lamačská cesta 3, Bratislava, dňa 28. 11. 2005 pod č. N 220/2005, Nz 57697/2005, NCRls 57120/2005 a dňa 31. 10. 2006 pod č. N 271/2006, Nz 42977/2006, NCRls 42834/2006, najmä podania návrhu na vykonanie exekúcie, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Navrhovateľovi súd prvého stupňa uložil, aby v lehote 60 od právoplatnosti tohto uznesenia podal na súd návrh o určenie zániku záložného práva vyplývajúceho zo Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. 023/06/550088/A/035 zo dňa 16. 08. 2007, podľa ktorej bol vklad záložného práva do katastra nehnuteľností povolený pod V-8994/2007.

Z odôvodnenia súdu prvého stupňa vyplýva, že navrhovateľ dňa 28. 11. 2005 uzatvoril s odporcom zmluvu o úvere, na základe ktorej sa odporca zaviazal poskytnúť navrhovateľovi úver vo výške 459 850 000,-- Sk. Dňa 31. 10. 2006 uzatvoril ďalšiu zmluvu o úvere, na základe ktorej sa odporca zaviazal poskytnúť navrhovateľovi úver vo výške 130 000 000,-- Sk. Čerpanie úveru malo byť realizované formou úverových tranží, na základe ktorých navrhovateľ financoval svoje leasingové prípady. Na zabezpečenie pohľadávky odporcu bolo uzatvorených viacero zabezpečovacích zmlúv, najmä záložné zmluvy. Odporca v rozpore s týmito zmluvami o úvere dlhodobo odmietal navrhovateľovi poskytnúť peňažné prostriedky na financovanie jeho obchodných aktivít a od 22. 01. 2009 mu neposkytol žiadne finančné prostriedky, čím mu spôsobil škodu značného rozsahu, výšku ktorej vyčíslil podľa znaleckého posudku na sumu 11 692 820,-- eur. Túto škodu navrhovateľ započítal voči odporcovi na jeho pohľadávky, ktoré má voči navrhovateľovi titulom poskytnutého úveru, a to do výšky jeho pohľadávok s tým, že po tomto zápočte navrhovateľ eviduje voči odporcovi ešte svoju pohľadávku v rozsahu 1 494 190,91 eur. Uvedené znamená, že všetky započítané pohľadávky odporcu zanikli a zanikli tým aj všetky zabezpečovacie práva a inštitúty, ktoré zabezpečovali pohľadávku odporcu, vrátane záložných práv. Odporca tieto zápočty neuznáva a napriek zániku záložných práv pristúpil k výkonu záložných práv k pohľadávkam registrovaným v Notárskom centrálnom registri záložných práv, ako aj k nehnuteľnostiam vo vlastníctve navrhovateľa, ktoré boli zriadené na základe zmlúv o zriadení záložného práva. Z korešpondencie s odporcom mal navrhovateľ za preukázané, že odporca realizovanie výkonu záložných práv k nehnuteľnostiam nielen zamýšľal, ale k výkonu záložných práv skutočne aj pristupuje. Toto považuje navrhovateľ za bezprostrednú hrozbu tvrdiac, že týmto výkonom záložných práv by

navrhovateľ a tretie osoby utrpeli ujmu, ktorej náprava by bola značne sťažená.

Keďže navrhovateľ v konaní predložil listinné dôkazy, svedčiacie o oprávnenosti jeho návrhu, súd prvého stupňa podľa §§ 74 až 76 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) navrhované predbežné opatrenie nariadil. Vzhľadom na to, že súd sa so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia stotožnil, podľa § 76 ods. 4 O. s. p. ďalšie dôvody rozhodnutia neuvádzal.

Na odvolanie odporcu proti prvostupňovému uzneseniu, Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací uznesením č. k. 4Cob/85/2013-907 zo dňa 17. 06. 2013, po prejednaní veci v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 2, 3 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., napadnuté uznesenie prvostupňového súdu podľa § 224 ods. 1 písm. d/ O. s. p. (správne malo znieť § 221 ods. 1 písm. d/ O. s. p.) zrušil, pretože vo veci bolo už skôr právoplatne rozhodnuté a konanie pre neodstrániteľný nedostatok jeho ďalšieho vedenia, podľa § 104 ods. 1 O. s. p. zastavil.

Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na § 103, § 104 ods. 1 a § 159 ods. 3 O. s. p., ako aj kópiu uznesenia Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 11Cb/116/2012-223 zo dňa 30. 11. 2012, právoplatné dňa 22. 12. 2012, ktorej pravosť odvolací súd zisťoval na Okresnom súde Dunajská Streda. Z obsahu tohto uznesenia odvolací súd zistil, že na návrh navrhovateľa MONAQ Leasing, a. s., Bratislava, proti odporcovi Poštová banka, a. s., Bratislava, Okresný súd Dunajská Streda návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Na 13-ej strane predmetného uznesenia je uvedené, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia sa týka aj nehnuteľností evidovaných na LV č. XXXXX vedenom Katastrálnym úradom v K., Správa katastra K., okres K., obec K.o, pre katastrálne územie B., na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti pod č. 023/06/550088/A/035 zo dňa 16. 08. 2007, podľa ktorej bol vklad záložného práva do katastra nehnuteľností povolený pod V-8994/2007 zo dňa 26. 09. 2007, týkajúce sa pozemku registra „C“ s parc. č. 348 a stavby - druh stavby 20, dom so súpisným č. 1036, postavenej na parcele č. 348 o výmere 87 m². Z uvedeného mal odvolací súd preukázané, že o nariadení predbežného opatrenia, týkajúceho sa tých istých účastníkov konania na základe toho istého skutkového stavu vo vzťahu k tým istým nehnuteľnostiam už prv rozhodol Okresný súd Dunajská Streda svojím uznesením zo dňa 30. 11. 2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22. 12. 2012, teda skôr, ako o tom istom návrhu rozhodol Okresný súd Košice I svojím uznesením zo dňa 16. 04. 2013. Odvolací súd preto považoval za dôvodné tvrdenie odporcu v odvolaní, že súd prvého stupňa rozhodol napadnutým uznesením po tom, ako vo veci bolo právoplatne rozhodnuté podľa § 159 ods. 3 O. s. p.

Vo vzťahu k námietke podľa § 221 ods. 1 písm. g/ O. s. p. odvolací súd uviedol, že ak by aj o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia rozhodol miestne nepríslušný súd, nie je to dôvod pre nerešpektovanie a záväznosť rozhodnutia miestne nepríslušného súdu, ani dôvod pre zrušenie uznesenia Okresného súdu Dunajská Streda pre nesprávne obsadenie súdu.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 146 ods. 2 O. s. p. a navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť odporcovi trovy dovolacieho konania v sume 33,-- eur, pozostávajúce zo súdneho poplatku za podané odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa, a to do 3 dní od právoplatnosti uznesenia odvolacieho súdu na účet právneho zástupcu odporcu.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 19. 07. 2013.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie navrhovateľ (ďalej tiež ako „dovolaťel“), ktorý jeho prípustnosť odôvodnil existenciou vady konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. tvrdiac, že ako účastníkovi konania sa mu postupom súdu odňala možnosť pred ním konať (č. l. 909 - 917).

Navrhovateľ vo svojom dovolaní poukázal na skutočnosť, že dňa 26. 11. 2012 podal na 12-ich rozličných okresných súdoch návrh na nariadenie predbežného opatrenia proti odporcovi, argumentujúc

ohrozením svojich práv zo strany odporcu a nemožnosťou objektívne určiť miestnu príslušnosť jedného okresného súdu. Uviedol, že samotné konajúce súdy posudzovali a aplikovali podmienky konania a príslušnosť súdu nejednotne. Keďže procesný predpis nehovorí o tom, či je potrebné žalovať každú nehnuteľnosť samostatne, resp. postačí, ak bude podaný jeden spoločný návrh, má navrhovateľ za to, že konal obozretne, keď podal viacero návrhov na nariadenie predbežného opatrenia. Súčasne vyslovil, že výlučná miestna príslušnosť Okresného súdu Liptovský Mikuláš bola jednoznačne založená dňa 6. 11. 2012 podaním prvého návrhu na nariadenie predbežného opatrenia spomedzi ostatných neskorších návrhov.

Vo vzťahu k procesnej vade konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. navrhovateľ namietol nesprávne posúdenie prekážky *res iudicata*, súčasne nesprávne posúdenie vzťahu prekážky *litispendencie* k prekážke *res iudicata* odvolacím súdom, ktorý podľa jeho názoru v predmetnom konaní nezohľadnil vadu konania v podobe prekážky *litispendencie*, ktorá nastala skôr, ako prekážka *res iudicata*. Pripomenul, že jeho návrh na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 23. 11. 2012 podaný na Okresný súd Liptovský Mikuláš, vedený pod sp. zn. 9Cb/232/2012, bol uznesením tamajšieho súdu č. k. 9Cb/232/2012-224 zo dňa 28. 11. 2012 vylúčený na samostatné konanie a postúpený Okresnému súdu Košice I. Z dôvodu nesúhlasu Okresného súdu Košice I s postúpením veci, bol návrh predložený Krajskému súdu v Košiciach, ktorý uznesením č. k. 4Ncb/2/2013-74 zo dňa 15. 03. 2013 rozhodol, že nesúhlas Okresného súdu Košice I s postúpením veci je nedôvodný. Poukázal na to, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý adresoval Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, bol tomuto súdu doručený dňa 26. 11. 2012 o 07:42:08 hod. (konanie vedené pod sp. zn. 9Cb/232/2012), kým návrh na nariadenie predbežného opatrenia, adresovaný Okresnému súdu Dunajská Streda, bol tamajšiemu súdu doručený dňa 26. 11. 2012 o 12:53:03 hod. (konanie vedené pod sp. zn. 11 Cb/116/2012). Okresný súd Dunajská Streda v predmetnom konaní rozhodol tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, hoci podľa navrhovateľa mal konanie s poukazom na existenciu prekážky začatej veci zastaviť. Na základe uvedeného má navrhovateľ za to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 11Cb/116/2012 vznikla prekážka *litispendencie*, ktorá bránila konajúcemu súdu rozhodnúť. Tento však na danú skutočnosť neprihliadol a rozhodol uznesením, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22. 12. 2012. V tejto súvislosti navrhovateľ poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 21Cob/101/2013-834 zo dňa 07. 06. 2013, ktorým na odvolanie navrhovateľa zrušil uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 5Cb/123/2012-56 zo dňa 14. 02. 2013 a vec mu vrátil na ďalšie konanie so záverom, že skúmanie niektorých podmienok konania (*litispendencie* a prekážky právoplatne rozhodnutej veci) nie je v konaní o nariadení predbežného opatrenia dôvodné. S poukazom na uvedené navrhovateľ tvrdí, že na účinky prekážky *res iudicata* podľa § 159 ods. 3 O. s. p. nie je možné prihliadať, pretože rozhodnutie, od ktorého sa vznik tejto prekážky odvodzuje (uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda), je postihnuté prekážkou *litispendencie*. Právoplatnosť uznesenia Okresného súdu Dunajská Streda v časti, v ktorej nebolo napadnuté navrhovateľom, nastala až po tom, čo bolo navrhovateľovi doručené uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš.

Navrhovateľ ďalej namietol, že uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda nadobudlo dňa 22. 12. 2012 právoplatnosť bez toho, aby súd rozhodol o rozšírení návrhu na základe jeho podania zo dňa 30. 11. 2012, čím mu podľa jeho názoru odňal možnosť konať pred súdom. V dôsledku toho, že Okresný Liptovský Mikuláš o rozšírenom návrhu rozhodoval, kým Okresný súd Dunajská Streda na tento procesný úkon navrhovateľa nereagoval, nemožno hovoriť o veci totožnej, a preto nemohla vzniknúť ani prekážka *res iudicata*. Navrhovateľ má za to, že jednotlivé prekážky a podmienky konania o nariadenie predbežného opatrenia nie je možné posudzovať samostatne, ale vo vzájomnej súvislosti, pričom posudzovaním prekážky *res iudicata* je potrebné prioritne sa zaoberať pri konaní o novom návrhu, nie pri paralelne prebiehajúcich konaniach, ktoré boli začaté v ten istý deň. Tvrdí, že hoci v prvom rade je nevyhnutné posudzovať prekážku *litispendencie*, je zjavné, že Okresný súd Dunajská Streda, na rozdiel od iných súdov rozhodujúcich o návrhoch navrhovateľa, možný vznik tejto prekážky vôbec neskúmal.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené námietky a tvrdenia dovolateľ dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Navrhovateľ svojím ďalším písomným podaním zo dňa 04. 10. 2013, Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručeným v rovnaký deň, dovolaciemu súdu navrhol, aby pripustil vstup spoločností Office - assistance, s. r. o. a INVEST-KAPITAL, a. s., ako odporcov v 2. a v 3. rade popri odporcovi v 1. rade do dovolacieho konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že odporca na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky, uzatvorenej dňa 28. 08. 2013 medzi odporcom ako postupcom a obchodnou spoločnosťou Office - assistance, s. r. o., so sídlom: Hattalova 12/C, Bratislava, IČO: 45 000 034, ako postupníkom, postúpil svoju pohľadávku voči navrhovateľovi zo Zmluvy o úvere č. 021/06/550088 v znení jej neskorších dodatkov, so všetkými právami a zabezpečením s ňou spojenými na spoločnosť Office - assistance, s. r. o., ktorá sa tak stala novým veriteľom navrhovateľa z predmetnej zmluvy. Menovaná spoločnosť ako procesný aj hmotnoprávny nástupca odporcu z označenej zmluvy, dražbou prostredníctvom dražobníka, spoločnosti INVEST-KAPITAL, a. s., so sídlom: Hattalova 12/C, Bratislava, IČO: 35 871 334, realizuje výkon záložného práva k nehnuteľnostiam vo vlastníctve navrhovateľa, a to napriek existencii vykonateľného súdneho zákazu uloženého uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9Cb/232/2012-323, potvrdeného uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13Cob/16/2013. Uvedená skutočnosť, teda že menované spoločnosti konajú v súlade so záujmami odporcu, zakladá podľa názoru navrhovateľa dôvod, aby súd jeho návrhu na pripustenie vstupu menovaných spoločností ako účastníkov na strane odporcu, vyhovel.

K dovolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadril odporca, a to podaním zo dňa 20. 08. 2013, prvostupňovému súdu doručené dňa 22. 08. 2013 (č. l. 972 - 979), v ktorom dovolaciemu súdu navrhol dovolanie zamietnuť. Súčasne si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom a dovolacom konaní vo výške 242,33 eur.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) najskôr skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Z príslušných ustanovení O. s. p. je zrejmé, že dovolaním ako jedným z mimoriadnych opravných prostriedkov nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu, ale možno ním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach, ktorým zrušil uznesenie Okresného súdu Košice I ako súdu prvého stupňa o nariadení predbežného opatrenia a konanie zastavil.

V ustanoveniach § 239 ods. 1 a ods. 2 O. s. p., sú uvedené rozhodnutia odvolacieho súdu vydané v procesnej forme uznesenia, proti ktorým je dovolanie prípustné. Je tomu tak v prípade, ak je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska s tým, že dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ (§ 239 ods. 1 písm. b/ O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), ďalej ak ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), alebo ak ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znaleckom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákomom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O. s. p.).

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu sa týka predbežného opatrenia, vo veci ktorej s poukazom na vyššie citované ust. § 239 ods. 3 O. s. p., dovolanie prípustné nie je.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p., ukládajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale skúmal tiež, či v konaní odvolacieho súdu nedošlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia, majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Ak je totiž konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až písm. g/ O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O. s. p. vylúčené. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. pritom nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že k vade vymenovanej v tomto ustanovení došlo, ale rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolaateľ procesné vady uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a písm. g/ O. s. p. nenamietal a keďže vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo, zamerail sa dovolací súd na vadu konania, namietanú dovolaateľom podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení nedefinuje, ani nešpecifikuje. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je preto potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Citované ustanovenie odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvisu s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením veci, vysloveným v napadnutom rozhodnutí. Z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. nie je rozhodujúce, či účastník konania konal pred súdom osobne alebo prostredníctvom zástupcu, ale len to, či bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu ukrátený na svojich procesných právach. Procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. zakladá okrem iného aj navrhovateľom namietané nesprávne posúdenie prekážky res iudicata, resp. vzťahu prekážky litispendencie vo vzťahu k prekážke res iudicata, majúce za následok nesprávne zrušenie prvostupňového rozhodnutia so súčasným zastavením konania, opodstatnenosť ktorého tvrdenia však dovolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, nezistil.

Prekážka právoplatne rozhodnutej veci - rei iudicatae, ktorá vyplýva z ust. § 159 ods. 3 O. s. p., je jednou z neodstrániteľných prekážok konania a bráni tomu, aby vec, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté, bola opäť prejednaná.

Pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený (§ 74 ods. 1 O. s. p.).

Účelom predbežného opatrenia je zabezpečiť predbežnú (dočasnú) úpravu pomerov účastníkov konania, alebo odstrániť riziko ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. I keď rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nie je rozhodnutím vo veci samej, má pre osoby dotknuté týmto súdnym rozhodnutím závažné dôsledky. V záujme ich právnej istoty zákon predchádza tomu, aby v tej istej veci bolo predbežné opatrenie nariadené niekoľkokrát, alebo aby o tom istom návrhu boli vydané rozdielne (protichodné) rozhodnutia. Tento účel zabezpečuje Občiansky súdny poriadok negatívnou podmienkou konania - požiadavkou, aby rozhodnutiu nebránila prekážka veci začatej v zmysle § 83 O. s. p. alebo

právoplatne rozhodnutej v zmysle § 159 ods. 3 O. s. p. I keď sú tieto ustanovenia zaradené v tretej časti Občianskeho súdneho poriadku („Konanie v prvom stupni“), je na dosiahnutie účelu zákona sledovaného inštitútom predbežného opatrenia potrebné aplikovať ich primerane aj v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia pred začatím konania. Uznesenie, ktorým súd zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, vytvára prekážku veci právoplatne rozsúdenej (§ 159 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 167 ods. 1 O. s. p.), v dôsledku čoho súd nemôže ten istý návrh znovu prejednávať.

Prekážka rei iudicatae nastáva momentom právoplatnosti rozhodnutia. Len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže byť v rozsahu záväznosti výroku rozhodnutia táto vec prejednávaná znova. To však platí len potiaľ, pokiaľ je daná „totožnosť vecí“. Za tú istú vec v zmysle § 159 ods. 3 O. s. p. treba v novom konaní považovať ten istý nárok, o ktorom sa už prv právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod, vyplývajúci z totožného skutkového stavu. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený, t. j. o nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností. Pre posúdenie, či je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci, nie je významné, ako bol skutok, ktorý bol predmetom konania, posúdený po právnej stránke. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, keď bol skutok súdom posúdený po právnej stránke nesprávne alebo neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je samo osebe významné, ak majú tí istí účastníci v rôznych konaniach rozdielne procesné postavenie (napr. ak v jednom konaní vystupujú ako odporcovia a v druhom ako navrhovatelia). Tých istých účastníkov sa konanie týka aj vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia účastníkov (z dôvodu singulárnej alebo univerzálnej sukcesie), ktorí sú (boli) účastníkmi už skončeného konania. Pokiaľ ale po vydaní uznesenia zamietajúceho návrh na nariadenie predbežného opatrenia dôjde k zmene pomerov (k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie), nezakladá už právoplatné rozhodnutie, zamietajúce návrh na nariadenie predbežného opatrenia, prekážku veci rozhodnutej (§ 159 ods. 3 O. s. p.) a súd môže rozhodnúť o novom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, i keby prípadne išlo o návrh toho istého účastníka s petitom identickým, ako bol petit návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý bol skôr (pred zmenou pomerov) právoplatne zamietnutý uznesením súdu.

Vo vzťahu k prekážke právoplatne rozhodnutej veci sa odvolací súd zamerail na konanie vedené na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 11Cb/16/2012, ktoré sa týkalo rovnakých účastníkov s rovnakým procesným postavením, a to spoločnosti MONAQ Leasing, a. s., so sídlom: Panská 13, Bratislava, IČO: 35 864 001, na strane navrhovateľa a Poštovej banky, a. s., so sídlom: Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, na strane odporcu. Predmetom konania v posudzovanej veci, ako aj vo veci vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda je návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia pred začatím konania.

Z návrhu zo dňa 23. 11. 2012 (č. l. 2 - 22) vyplýva, že navrhovateľ sa v predmetnej veci domáhal voči odporcovi nariadenia nasledovných predbežných opatrení: 1. uložiť odporcovi povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva, zriadeného v prospech odporcu k nehnuteľnostiam vo vlastníctve navrhovateľa, týkajúcich sa pozemku registra „C“ s parc. č. 348, o výmere 87 m², druh pozemku: Zastavané plochy a nádvoria a stavby - druh stavby 20, popis stavby Dom, so súp. č. 1036, postavenej na pozemku registra „C“ s parc. č. 348, o výmere 87 m², druh pozemku: Zastavané plochy a nádvoria, zapísaných na LV č. XXXXX, vedenom Katastrálnym úradom v K., Správou katastra K., okres K., obec K., pre katastrálne územie B., na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti pod č. 023/06/550088/A/035 zo dňa 16. 08. 2007, podľa ktorej bol vklad záložného práva do katastra nehnuteľností povolený pod V-8994/2007 zo dňa 26. 09. 2007, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej (bod xviii návrhu - č. l. 11), 2. uložiť odporcovi povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložných práv, pôvodne zabezpečujúcich Zmluvu o úvere č. 023/05/550088 zo dňa 28. 11. 2005 a Zmluvu o úvere č. 021/06/550088 zo dňa 31. 10. 2006, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, 3. uložiť odporcovi zákaz konať v mene navrhovateľa, ako aj vykonávať akékoľvek úkony smerujúce k zmene vlastníctva vyššie označených nehnuteľností, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, 4. uložiť odporcovi povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného

práva zaregistrovaného v Notárskom centrálnom registri záložných práv pod č. 17289/2005 dňa 29. 11. 2005, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, 5. uložiť odporcovi povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva zaregistrovaného v Notárskom centrálnom registri záložných práv pod č. 21546/2006 dňa 31. 10. 2006, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, 6. uložiť odporcovi zákaz prijímať akékoľvek plnenia (inkasá) od dlžníkov navrhovateľa uhrádzaných na základe jednotlivých zmlúv o nájme s následnou možnosťou kúpy prenajatej veci, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, 7. uložiť odporcovi povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k uplatneniu nárokov ako oprávneného z Notárskej zápisnice napísanou notárkou JUDr. Agátou Wiegerovou, so sídlom Notárskeho úradu Lamačská cesta 3, Bratislava, dňa 28. 11. 2005 pod č. N 220/2005, Nz 57697/2005, NCRls 57120/2005, ako aj z Notárskej zápisnice napísanou notárkou JUDr. Agátou Wiegerovou dňa 31. 10. 2006 pod č. N 271/2006, Nz 42977/2006, NCRls 42834/2006, a to najmä podania návrhu na vykonanie exekúcie, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Vo vzťahu ku konaniu vedenému na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 11Cb/116/2012 je zrejmé, že navrhovateľ sa aj v tomto konaní domáhal voči odporcovi nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd uložil odporcovi rovnaké povinnosti, ako v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I. Túto skutočnosť zistil aj odvolací súd z kópie uznesenia č. k. 11Cb/16/2012-223 zo dňa 30. 11. 2012 (č. l. 98 - 126), konkrétne poukazujúc na stranu 13 predmetného uznesenia zdôraznil, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia sa týkal rovnakých nehnuteľností, aké navrhovateľ označil aj v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd správne skonštatoval totožnosť účastníkov obidvoch konaní, ako aj totožnosť predmetu konania, pričom navrhovateľ v obidvoch konaniach založil svoj návrh na nariadenie predbežného opatrenia na identických skutkových okolnostiach.

Rovnako je zrejmé (a túto skutočnosť nespochybňuje ani sám navrhovateľ), že uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 11 Cb 16/2012-223 zo dňa 30. 11. 2012 nadobudlo právoplatnosť dňa 22. 12. 2012, a teda ešte pred tým, ako o tom istom návrhu rozhodol Okresný súd Košice I (dňa 16. 04. 2013). S poukazom na uvedené odvolací súd vyvodil správny právny záver, že v čase rozhodovania súdu prvého stupňa existovala prekážka právoplatne rozhodnutej veci, na ktorú je súd povinný prihliadať v každom štádiu konania. Tým, že odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a následne konanie zastavil, odvolací súd len rešpektoval materiálny účinok právoplatného súdneho rozhodnutia, ktorý vyjadruje, že medzi účastníkmi, medzi ktorými má táto právoplatnosť účinky, sa nastolil kvalitatívne nový právny vzťah v podobe judikovaného nároku (*rei iudicatae*), v ktorom nemožno znovu konať a ktorý je záväzný medzi účastníkmi a voči všetkým orgánom.

Vo vzťahu k tvrdeniu navrhovateľa o nezákonnosti uznesenia Okresného súdu Dunajská Streda z dôvodu, že ignoroval prekážku litispendencie, súčasne že nerozhodol o rozšírenom návrhu, podanom navrhovateľom, v dôsledku ktorých tvrdení nemohla vzniknúť prekážka *res iudicata*, dovolací súd zdôrazňuje, že uvedené námietky mohol navrhovateľ uplatniť priamo v konaní vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 11C/116/2012. Bol to navrhovateľ ako účastník konania, ktorý pokiaľ sa cítil byť ukrátený na svojich právach, mohol proti namietanému uzneseniu podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok. Tým, že navrhovateľ túto možnosť nevyužil, nadobudlo uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda právoplatnosť, ktorým momentom (dňom 22. 11. 2012) sa toto rozhodnutie stalo nezmeniteľné a záväzné pre všetkých účastníkov konania i všetky orgány. Pre odvolací súd bola v posudzovanom konaní relevantná skutočnosť o existencii právoplatného súdneho rozhodnutia, bez ohľadu na jeho zákonnosť či nezákonnosť (ktorú skutočnosť nebol odvolací súd oprávnený posudzovať, rovnako tak nemôže učiniť ani dovolací súd v tomto konaní).

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže v posudzovanej veci dovolanie navrhovateľa proti rozsudku odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O. s. p. prípustné a vada uvedená v § 237 písm. f/ O. s. p. (ani žiadna iná procesná vada v zmysle citovaného ustanovenia) zistená nebola, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, dovolanie navrhovateľa podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v

spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p., ako neprípustné odmietol. So zreteľom na odmietnutie dovolania pre jeho neprípustnosť, nezaoberal sa dovolací súd otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

Dovolací súd súčasne rozhodol o neprípustení vstupu spoločností Office - assistance s. r. o. a INVEST-KAPITAL, a. s., ako odporcov v 2. a 3. rade do dovolacieho konania.

Navrhovateľ žiadal vstup vyššie označených účastníkov do dovolacieho konania ako účastníkov popri odporcovi v 1. rade, ktorý procesný postup upravuje Občiansky súdny poriadok v § 92 ods. 1, v zmysle ktorého na návrh účastníka môže súd pripustiť, aby do konania vstúpil ďalší účastník (prvá veta citovaného ustanovenia, použitie ktorého je však vzhľadom na ust. § 243c O. s. p. pre konanie na dovolacom súde vylúčené).

Ustanovenia, na ktoré navrhovateľ vo svojom návrhu poukazuje (§ 92 ods. 2, 3 O. s. p. a § 93 ods. 1 a 3 O. s. p.) upravujú inú procesnú situáciu (zámenu účastníkov, resp. vstup vedľajšieho účastníka do konania).

Dovolací súd poukazuje na to, že predbežné opatrenie je dočasným zabezpečovacím prostriedkom a pre rozhodnutie o ňom je rozhodujúci stav existujúci v čase jeho nariadenia (resp. zamietnutia návrhu). K postúpeniu pohľadávky z odporcu na spoločnosť Office - assistance, s. r. o., došlo na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky dňa 28. 08. 2013, a teda po nariadení predbežného opatrenia (uznesením zo dňa 16. 04. 2013). Rozhodovanie o vstupe označených účastníkov do konania o nariadení predbežného opatrenia je preto v súčasnom štádiu konania bezpredmetné a súd sa ním bude zaoberať v konaní o veci samej.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.. Odporca bol v dovolacom konaní úspešný, a preto mu patrí náhrada trov dovolacieho konania, ktoré účelne vynaložil.

V dovolacom konaní odporcovi vznikli trovy za právne zastupovanie právnym zástupcom JUDr. Michalom Luknárom s tým, že dovolací súd za účelne vynaložené trovy pokladal jeho písomné vyjadrenie k dovolaniu navrhovateľa, prvostupňovému súdu doručené dňa 22. 08. 2013 (č. l. 972 - 979). Pri určení výšky základnej sadzby tarifnej odmeny dovolací súd aplikoval ust. § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (hodnotu veci alebo práva nie je možné vyjadriť v peniazoch). Náhrada trov právneho zastúpenia tak pozostáva z tarifnej odmeny 60,08 eur (1/13-ina výpočtového základu, ktorého výška na rok 2013 bola určená sumou 781,-- eur) a sumy 7,81 eur ako paušálnej náhrady hotových výdavkov stanovenej pre rok 2013 podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Keďže si odporca vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhovateľa uplatnil tarifnú odmenu 60,07 eur, súd pri výpočte trov prihliadol na ním uplatnenú sumu. Spolu s 19%-nou DPH uplatnenou odporcom podľa § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (12,90 eur), predstavuje odmena právneho zástupcu sumu 80,78 eur.

Dovolací súd nepriznal odporcovi náhradu za prvý úkon právnej služby, spočívajúci v prevzatí a príprave zastúpenia (vrátane prvej porady s klientom podľa § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.), keďže trovy s tým súvisiace nepovažoval za účelne vynaložené trovy v dovolacom konaní. Odporca advokáta JUDr. Michala Luknára splnomocnil na zastupovanie v predmetnom súdnom konaní na základe plnomocenstva zo dňa 03. 05. 2013 (č. l. 96), z obsahu ktorého vyplýva, že právny zástupca bol splnomocnený, „...zastupovať splnomocniteľa...vo všetkých súdnych a iných konaniach, vrátane konaní o opravných prostriedkoch a mimoriadnych opravných prostriedkoch...“. Keďže právny zástupca v predmetnej veci zastupoval odporcu už pred odvolacím súdom, bol s problematikou sporu náležite oboznámený (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/125/2011 zo dňa 20. 12. 2011).

Dovolací súd nepriznal odporcovi ani náhradu trov odvolacieho konania (za odvolanie odporcu zo dňa

06. 05. 2013 voči uzneseniu Okresného súdu Košice I zo dňa 16. 04. 2013), nakoľko o týchto trovách rozhodoval odvolací súd v rámci konania o odvolaní, navyše, podanie odvolania nemožno považovať za účelne vynaložené trovy v rámci dovolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.